

כ"ט חשוון תשפ"א
16 נובמבר 2020

לכבוד
מועצת רשות המים

שלום רב,

הנדון: עדכון כללי לתעריפי המים והביוב – 1 בינואר 2021

לחוסנם של העסקים חשיבות עליונה בשמירה על פעילות תקינה של הכלכלה הישראלית, במיוחד לנוכח משבר הקורונה העולמי, הפוגע קשות בכלכלת המדינה. למרות זאת, רשות המים ממשיכה את המגמה הפסולה, של השתת תשלומי מים וביוב הגבוהים בצורה משמעותית מהעלויות אותן משיתים העסקים על משק המים.

כל זאת תוך אפליה בוטה והתעלמות מכוונת המחוקק, ליצירת משק מים הוגן לכלל הצרכנים: רשות המים בוחרת להתעלם ביוזעין, מהעול המושת על המגזר העסקי, באמצעות התעלמות מחלוקה הוגנת של כספים הנכנסים למשק המים, כגון היטלי הפקה, ובשימוש במגזר העסקי כאמצעי מימון להגדלת הכמות המוכרת.

להלן פירוט עמדתנו:

1. **תשלום עודף עבור משאב המים במגזר העסקי** - העלות המוערכת על ידי רשות המים כתשלום עודף של המגזר העסקי לאחר קיזוז כל ההנחות לצרכני מים גדולים, עומדת על עשרות מיליוני שקלים בשנה. בפועל, כאשר בוחנים בצורה רחבה את כלל התשלום העודף במגזר העסקי (כולל את המסחר, מלאכה, משרדים וכד'), הוצאות עבור התשלום העודף גבוהות אף יותר, כאשר לפי חלק מהתחשיבים הוצאות אלו עשויות לחצות את רף ה-200 מיליון שקלים בשנה. **התשלום העודף עבור משאב המים מתגלגל למחירי המוצרים והשירותים במשק, וגורמם לייקור סל המוצרים.**

על פי סעיף 111 בחוק המים, תשי"ט-1959 (כללים לחישוב עלות המים) "מועצת הרשות הממשלתית תקבע כללים לחישוב עלות המים; כללים אלה יתבססו על העלויות הממשיות של ספק המים בקשר להפקת המים ואספקתם, לרבות ריבית, בלאי והוצאות אחרות".

בהתאם לכללים לחישוב עלות המים, מן הראוי כי המגזר יחויב בתעריפי מים בהתאם לעיקרון העלות, ועל כן מוצע לקבוע את התעריף הממוצע כתעריף הרלוונטי. התעריף הגבוה אינו משקף את עלות המים הנכונה, כך עקרונית החוק מופרים. לשיטתנו, הנחות צרכן גדול וצרכן גדול מאוד צריכים להתקבל במקביל לקביעת התעריף הרלוונטי למגזר העסקי כתעריף הממוצע, זאת מאחר שהיתרון לגודל מצדיק את מתן ההנחות. מדובר בעסקים שמחד גיסא צורכים עלות מים גבוהה ומאידך גיסא מטילים על משק המים עלות פחותה ליחידת קוב – יתרון לגודל.

2. **התעלמות מהעסקים בחלוקת הטבות, ופגיעה במגזר לצרכי מימון יוזמות של משרד המים ורשות המים** - לאור האמור בסעיף 1, מצופה מרשות המים לכל הפחות להפחית את הפגיעה במגזר העסקי, בפועל, פגיעה זו רק גדלה ומשתמכת לאורך השנים:

א. **היטלי הפקה** - בשנת 2017, כספים אשר נכנסו למשק המים בסך 300 מיליון ₪ (תיקון 27 לחוק המים, בדבר העברת היטלי ההפקה למשק המים), שימשו להוזלה של התעריף הביתי הנמוך בלבד, תוך כדי התעלמות מוחלטת מהמגזר העסקי.

ב. **שינוי שיטת החישוב** - ביולי 2019 ובינואר 2020 רשות המים משנה את שיטת החישוב לצרכני מים אשר עושים הפרדה בין תשלומי המים והביוב – על פי תחשיבי הצוות המקצועי של רשות המים, מדובר בתוספת תשלום **שנתית של 3.85 מיליון ₪** למגזר העסקי, לאחר ניכוי הגידול בהנחת צרכן גדול.

ג. **הגדלת הכמות המוכרת** - באוקטובר 2020 מועצת רשות המים אישרה הגדלה של הכמות המוכרת בחצי קוב נוסף לנפש, כאשר מימון הפעילות מושת באופן הפוגע במגזר העסקי אשר נאלץ לממן פעילות זו בסך עשרות מיליוני ₪.

3. **שינויים בקביעת הכמות המוכרת** – מטיוטת השימוע "עיקרי השינויים ברכיבי עלות והתעריפים" עולה כי:

"קביעת הכמות המוכרת החזויה לשנה הבאה, תבוסס על הכמות המוכרת שסופקה בשנה קודמת ובתוספת 1.8% המייצגת את קצב גידול האוכלוסייה השנתי".

לנוכח הגידול הזמני בעלות המוכרת (תוספת חצי קוב לנפש בחלקים משנת 2020), אין זה נכון להתבסס על העלות המוכרת של שנת 2020 "כבסיס" לעלות המוכרת לשנת 2021. על רשות המים להתאים את הכמות החזויה של הכמות המוכרת, ולנטרל את הגידול הזמני בעלות המוכרת בשנת 2020, זאת בכדי להימנע מהכרה מופרזת כמות המוכרת של שנת 2021.

בנוסף, בקובץ התקנות עצמו מפורט:

"הכמות אשר סופקה בידי הספק בתעריף לכמות המוכרת, לשנה שהסתיימה, במכפלת 3% לעניין זה - השנה שהסתיימה - השנה האחרונה לגביה אומתו ובוקרו דיווחי הספקים לעניין זה".

לא ברור מדוע יש צורך בקביעת 3% כאשר קצב גידול האוכלוסייה קטן מ- 2%. **לאור האמור לעיל, נבקש בחינה מחודשת של ההכרה בעלות המוכרת לשנת 2021 והלאה, בכדי להימנע מהכרה מופרזת אשר עשויה להשית עלויות נוספות של משק המים.**

לסיכום, אנו קוראים לרשות המים לפעול ביתר שאת לצמצום האפליה הבוטה בתשלומי המים והביוב כלפי המגזר העסקי, ולהפסיק לאלתר את השימוש במגזר העסקי כאמצעי המימון של מהלכי רשות המים/משרד המים.